

Realkompetansevurdering av voksne

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Vestfold og Telemark om personer over 25 år har rett til realkompetansevurdering, dersom de har fått opplæring ved en videregående skole som ikke er godkjent etter friskoleloven § 2-1.

TOLKNINGSUTTALELSE | 28.08.2020

Gjelder

- [Opplæringslova - § 4A-3 Rett til videregående opplæring for voksne](#)
- [Privatskolelova - § 2-1 Godkjenning av skolar](#)
- [Forskrift til opplæringslova - § 6-46 Realkompetansevurdering av voksne med rett til videregående opplæring ved inntak](#)

Vi viser til deres henvendelse i epost 02.07.2020.

Bakgrunn

Dere har mottatt en klagesak fra Vestfold og Telemark fylkeskommune, som gjelder avslag på søknad om realkompetansevurdering av en voksen over 25 år. Kandidaten har gjennomgått opplæring ved en privatskole, som ikke er godkjent etter friskoleloven § 2-1. Skolen har tilbudt opplæring innenfor vg1 og vg2 elektro over ett år, og veiledet kandidatene til å søke fylkeskommunen om å bli realkompetansevurdert i fagene på vg1 halvveis i løpet.

I den aktuelle klagen har vedkommende etter ett års opplæring bestått flere privatisteksamener på vg2 nivå, men fått avslag på søknaden om realkompetansevurdering av fag på vg1. Fylkeskommunen mener

det eneste alternativet for å få sluttvurdering her er at vedkommende melder seg opp til privatisteksamen. Spørsmålet er om fylkeskommunen kan avslå en søknad om realkompetansevurdering fra en voksen person, med den begrunnelse at vedkommende har fått opplæring ved en privatskole som ikke er godkjent etter friskoleloven.

Vårt svar

Vi presiserer innledningsvis at vi ikke tar stilling til den konkrete saken. Vårt svar blir derfor generelt.

Voksne som har rett til videregående opplæring etter opplæringsloven (oppl.) § 4A-3, har også rett til vurdering av realkompetansen sin. Personer som ikke har voksenrett fordi de har brukt opp sin rett til videregående opplæring, kan også bli realkompetansevurdert. I slike tilfeller skjer dette ved at personen henvises fra NAV eller kommunen, eller ved at den voksne selv tar kontakt med fylkeskommunen og ber om å bli realkompetansevurdert. I sistnevnte tilfelle må personen være forberedt på å betale for dette selv.

Hvilke tilbud voksne uten rett skal gis er fylkeskommunens vurdering. Etter vår mening kan det være hensiktsmessig å gjennomføre en realkompetansevurdering og gi den voksne et tilbud i samsvar med hva denne mangler for å få den ønskede sluttkompetansen, men dette er altså ingen plikt for fylkeskommunen.

Etter forskriften § 6-46 skal fylkeskommunen vurdere om den voksnes formelle, ikke-formelle og uformelle kompetanse er likeverdig med den kompetansen som oppnås gjennom videregående opplæring. En persons realkompetanse kan derfor oppsummeres med alt den voksne kan. Hvor og hvordan kompetansen er ervervet, har ingen betydning. At man har fått opplæring ved en privatskole som ikke er godkjent etter friskoleloven, har altså i seg selv ingen betydning for om personen har rett til å bli realkompetansevurdert. Hvorvidt realkompetansen som er tilegnet skal godkjennes eller ikke, beror derimot på en vurdering av om kompetansen er likeverdig med den kompetansen som oppnås gjennom videregående opplæring.

I vår uttalelse 29.05.2020 konkluderte vi med at ungdom uten rett som søker en privatskole som ikke er godkjent etter friskoleloven § 2-1, ikke har rett til realkompetansevurdering. Slike tilfeller skiller seg fra problemstillingen i denne saken, ettersom det her er snakk om voksne personer.

Vi viser ellers til de [nasjonale retningslinjene for realkompetansevurdering av voksne i videregående opplæring](#).

Vår referanse: 2020/1265